

**СУЧАСНІ РЕАЛІЇ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ
РЕГІОНІВ,
ГАЛУЗЕЙ,
ПІДПРИЄМСТВ,
БІЗНЕСУ**

МОНОГРАФІЯ

Дніпро
Пороги
2020

УДК 336.012.23
С 89

*Рекомендовано вченою радою
Національної металургійної академії України
(протокол № 5 від 01.10.2020 р.)*

Рецензенти:

Бондарчук М.К. - д-р. екон. наук, проф., Національний університет
«Львівська політехніка»

Маслак О.І. д-р. екон. наук, проф., Кременчуцький національний
університет імені Михайла Остроградського

Чириченко Ю.В. – д-р. екон. наук, проф., Університет митної справи та
фінансів

Головні редактори

Савчук Л.М. – к.е.н., професор,

Бандоріна Л.М. - к.е.н., доцент

Національна металургійна академія України

Колектив авторів

С 89 Сучасні реалії фінансово-економічного розвитку регіонів, галузей, підприємств, бізнесу: монографія. Том 1 /за ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріної. – Дніпро: Пороги, 2020. – 504с.

ISBN 978-617-518-390-8

ISBN 978-617-518-391-5

Монографія виконана в межах тем дослідження «Методологія управління підприємствами різних організаційно-правових форм та форм власності» державний реєстраційний номер 0107U001146 та «Методологія соціально-економічного, інформаційного та науково-технічного розвитку регіонів, галузей виробництва, підприємств та їх об'єднань» державний реєстраційний номер 0116U006782 і розрахована на широке коло вітчизняних фахівців, науковців. Представлено результати досліджень щодо сучасного стану та тенденцій фінансово-економічного розвитку регіонів, галузей, підприємств, бізнесу.

Матеріали монографії подано в авторській редакції.

*При повному або частковому відтворенні матеріалів даної монографії
посилання на видання обов'язкове.*

*Представлені у виданні наукові доробки та висловлені думки
належать авторам.*

ISBN 978-617-518-390-8

ISBN 978-617-518-391-5

© Колектив авторів, 2020

ПЕРЕДМОВА

За багаторічною традицією факультету комп'ютерних систем, енергетики та автоматизації Національної металургійної академії України двічі на рік підсумки науково-дослідної роботи оприлюднюються в монографіях, електронні версії яких розміщено на сайті факультету(<https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2031/p1820>).

Логічним та актуальним продовженням проведених раніше досліджень виступає розгляд питань, присвячених висвітленню сучасних реалій і тендій фінансово-економічного розвитку регіонів, галузей, вітчизняних підприємств й бізнесу.

Науковцями, що приймали участь у написанні даного монографічного дослідження, охоплено доволі широке коло проблемних питань, висвітлених в параграфах восьми розділів, в яких оприлюднено результати досліджень щодо державного регулювання розвитку економічної та фінансової сфери, антикризового управління на підприємствах, конкурентоспроможності підприємств, моделювання прийняття рішень в економіці, фінансування регіонів та підприємств, розвитку банківської сфери, впливу інофрматизації ра фінансово-економічний розвиток підприємств, реалій розвитку туристичної галузі, розвитку маркетингу.

Повною мірою усвідомлюючи, що далеко не всі аспекти досліджуваної теми отримали в монографії всебічне відображення, а деякі положення й висновки можуть бути предметом наукової дискусії, маємо сподівання, що теоретичні узагальнення, методичні напрацювання, висновки та рекомендації, наведені в матеріалах даної монографії, стануть в нагоді широкому колу науковців та зацікавлених осіб.

Глибоко шануючи результати наукових досліджень, редакційна колегія визначила місце кожного з наданих матеріалів у монографії, їх взаємодію, зберігаючи авторський стиль викладення матеріалів.

Монографія виконана в межах теми «Методологія управління підприємствами різних організаційно-правових форм та форм власності» державний реєстраційний номер 0107U001146 та теми «Методологія соціально-економічного, інформаційного та науково-технічного розвитку регіонів, галузей виробництва, підприємств та їх об'єднань» державний реєстраційний номер 0116U006782» і спрямована на обмін результатами наукових досліджень за проблематикою монографії.

5. Інноваційні системи економічної діагностики підприємств на засадах індикаторів. Теоретико-методологічні та методичні засади: [монографія] / [О.Г. Мельник, І.Б. Олексів, Н.Ю. Подольчак, Р.В. Шуляр]; за ред. д.е.н., проф. Кузьміна О.Є. – Видавництво Львівської політехніки, 2009. – 212 с.
6. Бакунов О.О. Управління економічною стійкістю торговельного підприємства: концептуальний підхід / О.О. Бакунов, О.В. Сергеева // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – 2009. – № 3. – С. 129-136.
7. Калінеску Т.В. Стратегічний потенціал підприємств: формування та розвиток: [монографія] / Т.В. Калінеску, Ю.А. Романовська, О.Д. Кирилов. – Луганськ: СНУ ім. В.Дала, 2007. – 272 с.
8. Ткаченко А.М. Концептуальні підходи до антикризового управління в сучасних умовах господарювання: [монографія] / А.М. Ткаченко, О.В. Коваленко, О.П. Єлець. – Запоріжжя: Вид-во Запорізької ДІА, 2010. – 356 с.
9. Загорна Т.О. Економічна діагностика / Т.О. Загорна. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 380 с.
10. Мельник О.Г. Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція та інструментарій : [монографія] / О.Г. Мельник. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 344 с.

© Маслак О.О. , Передало Х.С., Маслак Т.О., 2020

4.8. Моніторинг економічної активності підприємств торгівлі

На тлі негативних змін і невизначеності бізнес-середовища, що посилюються і прогресують через глобалізацію, пандемію COVID-19 і пов'язану з цим зміну поведінкових патернів споживачів, об'єктивною потребою сьогодення є вирішення низки проблем, пов'язаних із забезпеченням ефективного функціонування підприємств торгівлі, підвищення їх економічної активності та розвитку. Ідентифікація проблемних зон діяльності підприємницьких структур в торговельній сфері потребує постійного системного спостереження і виявлення трендів їх розвитку та детермінант, що їх визначають. Тому моніторинг економічної активності підприємств торгівлі має важливе значення для формування інформаційного підґрунтя прийняття рішень із

набуття та зміцнення конкурентних переваг, підвищення іміджу й створення умов для сталого розвитку за мінливості бізнес-оточення та уподобань споживачів.

Результати попередніх досліджень [1-4] свідчать, що економічна активність – складний багатогранний феномен, що передує чи обумовлюється діяльністю в сфері економіки, який ідентифікують на рівні підприємства, галузі, регіону, держави (рис. 1), і який, як взаємопов’язана категорія стратегічного характеру, слугує важливим індикатором соціально-економічного розвитку країни.

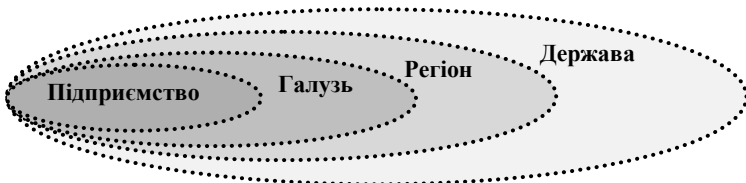

Рис. 1. Рівні економічної активності підприємства

В контексті ефективного управління суб’єктами господарювання ідентифікована взаємообумовленість діяльності і активності та виявлений поліаспектний характер цього феномену (рис. 2) дозволяють інтерпретувати економічну активність торговельного підприємства як комплекс усвідомлених дій персоналу, що визначається потребою реалізації обраної фінансово-економічної політики та забезпечує досягнення бажаного рівня ефективності торговельної діяльності, інтенсивність його змін у часі й просторі та власне еволюцію на засадах адаптації до умов сучасного бізнес-середовища й потреб стейкхолдерів [1, с. 119; 2, с. 92].

За останніх трендів розвитку торгівлі підприємство, як відкрита система і складова системи економічних відносин в сфері торгівлі, що на різних рівнях (мікро-, мезо-, макро-) інтегрується у систему взаємопов’язаних національних господарств, має генерувати такий рівень економічної активності, який здатен забезпечити подальший рух і перехід системи на якісно новий рівень еволюції на засадах інноваційності та емерджентності. Циклічність еволюційних змін, притаманних кожному торговельному підприємству, визначається як потенціалом його можливостей до набуття конкурентних переваг, так і глобальними трендами сучасного ритейлу.

Проведене фахівцями Світової організації торгівлі (СОТ) дослідження стану цієї сфери діяльності на міжнародному рівні доводить, що з часів світової фінансової кризи 2008-2009 років у 2019 році вперше спостерігається зменшення обсягів торгівлі

товарами (на 0,1% у натуральному і на 3,0% у вартісному вимірі) та погіршення темпів росту торгівлі послугами [5].

Рис. 2. Поліаспектність прояву економічної активності підприємства

Негативні зміни, активовані довготривалою торговою війною між Китаєм та США, виходом Великобританії з Європейського союзу та змінами у монетарній політиці найбільших країн світу, на початку

2020 року поглибилися через пандемію COVID-19 і призвели до зниження економічної активності в світовій торгівлі.

Коронакриза негативно вплинула і на обсяги торгівлі України. Так, за даними Державної служби статистики України (ДССУ) у I півріччі 2020 року значно скоротився фізичний обсяг обороту роздрібною торгівлі, а саме: до 103,0% у червні 2020 року проти 113,5% у лютому цього ж року (рис. 3).

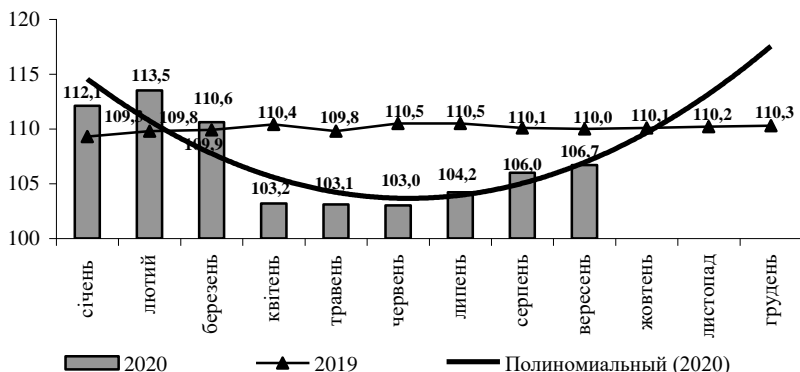

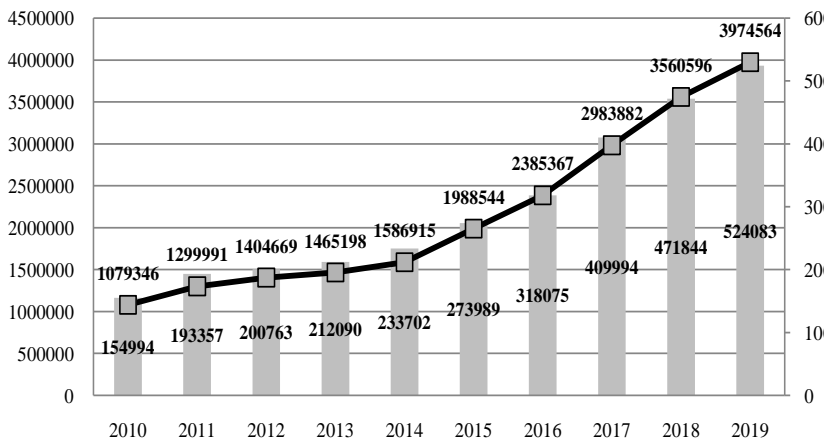
Рис. 3. Індеси фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі (у % до відповідного періоду попереднього року, наростаючим підсумком)

Джерело: складено за даними ДССУ [6]

Карантинні обмеження, пов'язані із забороною діяльності в цей період значної кількості торговельних підприємств, фактично призвели до скорочення виручки від реалізації товарів, прибутків та погіршення ділових настроїв в сфері торгівлі, і, відповідно, дещо погіршили її внесок у створення валової доданої вартості країни. Та попри скорочення обсягів товарообороту частка оптової й роздрібної торгівлі у формуванні валового внутрішнього продукту України у січні-вересні 2020 року, як і у попередні десять років, залишилась практично незмінною (на рівні близько 14,0%-вих пункти) (рис. 4).

Поряд із часткою торгівлі у формуванні ВВП ключовим індикатором економічної активності підприємств цієї галузі є обсяг товарообороту. За даними Державної служби статистики України у січні-вересні 2014-2020 років спостерігається невпинне зростання обсягів реалізації товарів оптовими та роздрібними підприємствами торгівлі.

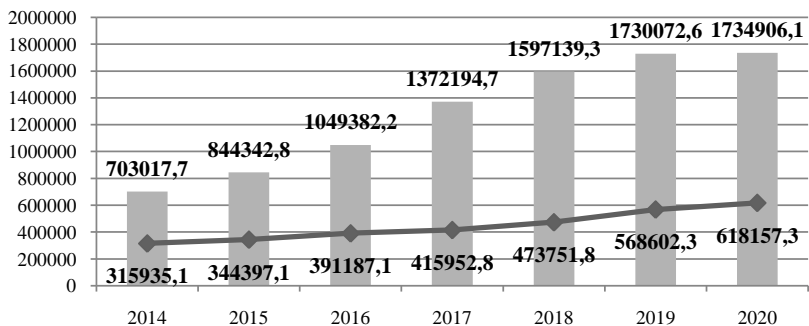
Нажаль, стійкі позитивні тенденції галузі, як вже зазначалося, були різко змінені у I півріччі 2020 року через стрімке розповсюдження коронавірусної хвороби в Україні та світі. Та попри це за січень-вересень 2020 року роздрібний товарообіг підприємств роздрібної торгівлі України збільшився на 6,4% (у порівнянних цінах) проти аналогічного періоду 2019 року, до 618,16 млрд грн (рис. 5).

■ у т.ч. Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів, млн. грн

Рис. 4. Внесок торгівлі у формування ВВП України (млн грн)

Джерело: складено за даними ДССУ [6]

■ Оптовий товарооборот підприємств оптової торгівлі (юридичних осіб), млн.грн

◆ Роздрібний товарооборот підприємств роздрібно торгівлі (юридичних осіб), млн.грн

Рис. 5. Динаміка обсягу товарообороту підприємств оптової та роздрібно торгівлі у січні-вересні 2014-2020 років

Джерело: складено за даними ДССУ [6]

За даними Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України у вересні 2020 року вперше за останні одинадцять місяців відбулося зростання обсягів оптового

товарообороту, що, підтримувалося попитом як з боку роздрібно́ї торгівлі, так і з боку окремих промислових підприємств [7].

Загалом, як свідчать дані рис. 5, у січні-вересні 2014-2020 років середній темп зростання реалізації товарів оптом складає 16,0%, а в роздріб – майже 12,%.

На початок 2020 року у торгівлі діють близько 840 тис. господарських одиниць, а в цілому у галузі працюють близько 2,4 млн. осіб, що складає 26,0% від загального числа зайнятих в економіці країни. При цьому основна частка зайнятих у торгівлі працівників використовується саме у роздрібно́ї торгівлі, більш ніж 70,0% [6].

За підсумками серпня 2020 року товарообіг в основних секторах роздрібно́ї торгівлі перевищив докризовий рівень і склав 105348 млн грн, втім це на 8809,8 млн грн менше ніж у серпні. Падіння продажів здебільшого обумовлене погіршенням епідеміологічної ситуації та розширенням урядових обмежень.

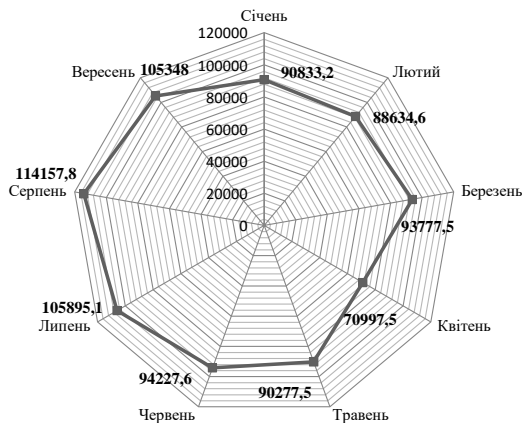

Рис. 6. Оборот роздрібно́ї торгівлі у січні-вересні 2020 року

Джерело: складено за даними ДССУ [6]

Регіональна структура роздрібно́го товарообороту підприємств роздрібно́ї торгівлі (рис. 7), свідчить, що у січні-вересні 2020 року лідером за обсягами роздрібно́го товарообігу роздрібно́их підприємств було місто Київ (142,10 млрд грн, що складає 23,0% від

обсягу роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі за цей період).

Серед регіонів країни перше місце за цим показником посіла Дніпропетровська область (61,88 млрд грн – 10,0%), друге – Київська (55,51 млрд грн – 9,0%), третє – Одеська (48,70 млрд грн – 8,0%) області. Найменші обсяги роздрібного товарообігу за 9 місяців 2020 року продемонстрували роздрібні підприємства Луганської (4,33 млрд грн), Чернівецької (5,81 млрд грн) та Тернопільської (6,71 млрд грн) областей. Їх частки у складі роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі за цей період складають відповідно по 1,0%.

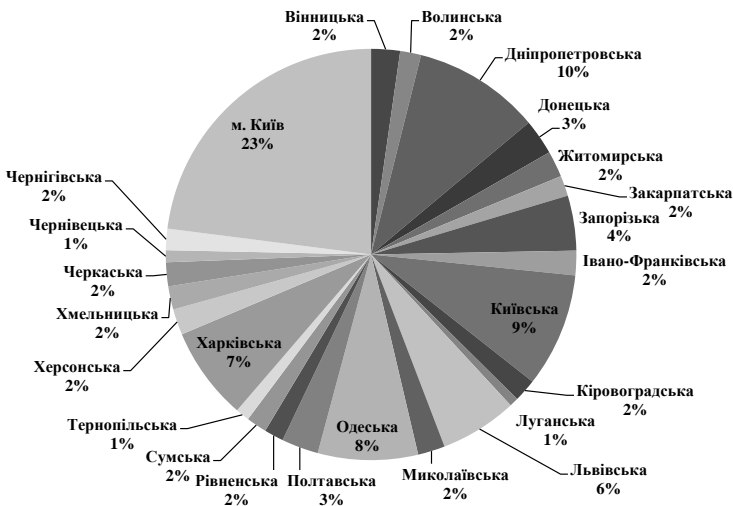

Рис.7. Регіональна структура роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі у січні-вересні 2020 року
Джерело: складено за даними ДССУ [6]

Харківська область посіла п'яте місце у регіональному рейтингу реалізації товарів підприємствами роздрібною торгівлі. За даними Головного управління статистики у Харківській області обсяг роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні-вересні 2020 р. становив 45373,6 млн грн і збільшився проти відповідного періоду минулого року у порівнянних цінах на 2,5% [8].

Обсяг продажу продовольчих товарів у порівнянних цінах збільшився на 8,8%, а по товарах непродовольчої групи зменшився на 0,2%. У фактичних цінах обсяги роздрібного товарообороту продовольчих і непродовольчих товарів становили 22868,3 млн грн та 22505,3 млн грн відповідно (рис. 8).

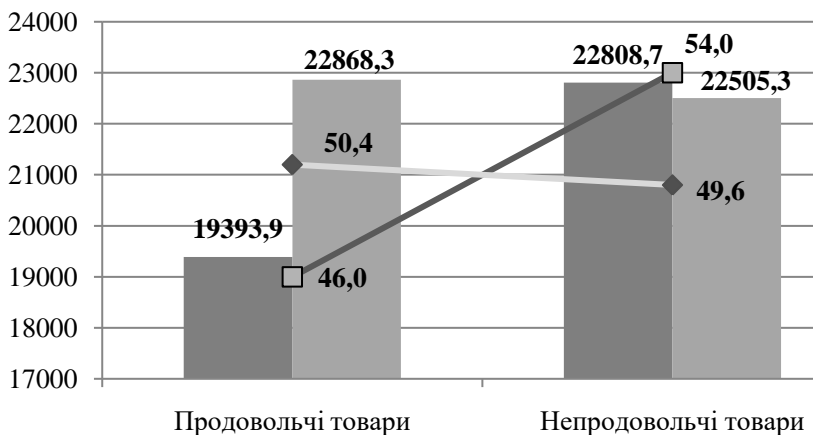

Рис. 8. Динаміка обсягу та структура роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі Харківської області у січні-червні 2020 року

Джерело: складено за даними ГУС у Харківській області [8]

У структурі роздрібного товарообороту частка продажу продовольчих товарів у січні-вересні 2020 р. склала 50,4%, непродовольчих товарів – 49,6%. У структурі роздрібного товарообороту частка продажу продовольчих товарів у січні-вересні 2019 р. склала 46,0%, непродовольчих товарів – 54,0%. Дані свідчать, що продовольчий ритейл не зазнав значних втрат в період карантину, але й досяг збільшення обертів.

Уведення адаптивного карантину зумовило відновлення економічної активності та призупинило спад реального ВВП порівняно з попереднім прогнозом. Оперативні дані свідчать, що реальний ВВП у III кварталі 2020 року збільшився порівняно з попереднім кварталом на 8,5% (з урахуванням сезонного фактору), а порівняно з III кварталом 2019 року – зменшився на 3,5%, і склав у фактичних цінах 941543,8 млн грн [6].

Наразі триває адаптація підприємницьких структур до нових реалій сьогодення, і дещо поліпшується динаміка економічної активності підприємств торгівлі.

Так, за даними Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України через продовження реалізації відкладеного споживчого попиту, його переорієнтацію на внутрішній ринок, прискорення зростання реальної заробітної плати, а також здобутий досвід роботи в умовах жорстких карантинних обмежень за підсумком 9 місяців 2020 року зростання обсягів внутрішньої торгівлі становило 3,4% (1,7% за 8 місяців 2020 року), що вище минулорічного показника на 0,3%-их пункти (зростання на 3,1% за 9 місяців 2019 року) [7].

Ключовими детермінантами зазначених змін за свідченням експертів стали:

- зростання реальної заробітної плати у вересні 2020 року (на 9,7%-их пункти проти 6,0% у серпні 2020 року);
- низька цінова динаміка на внутрішньому ринку;
- зростання споживчого кредитування (за даними НБУ – станом на кінець вересня 2020 року підвищення на 6,0%-их пункти);
- поліпшення споживчих настроїв домогосподарств (порівняно з серпнем 2020 року).

У вересні 2020 року Індекс споживчих настроїв (ІСН) склав 71,6 пункта, що на 3,1 пункти вище, ніж у серпні [9]. Динаміку ІСН за вересень 2020 року визначала низка факторів серед яких, зокрема, особисте матеріальне становище та доцільність здійснення великих покупок. Покращивши очікування щодо зміни особистого матеріального становища, споживачі водночас зберігають обережність щодо своїх витрат (індекс доцільності робити великі покупки не змінився і склав 74,7 пункти). Подібні зміни очікування споживчих уподобань відповідним чином впливають і на ділові очікування ритейлерів.

За інформацією НБУ попри незначне поліпшення настроїв, бізнес усе ще стримано оцінює результати своєї економічної діяльності та впевненість у подальшому розвитку подій. У вересні 2020 року ділові очікування підприємств залишаються нижче рівноважного рівня (Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) складає 49,4 пункти проти 47,9 пунктів у серпні 2020 року), що сигналізує про переважання песимістичних настроїв [10]. Проте за прогнозними даними у IV кварталі 2020 року очікується підвищення Індикатору ділової впевненості в роздрібній торгівлі до рівня плюс 7,7%, що на 10,4 %-их пункти більше ніж у III кварталі 2020 року

[11]. Прогнозується також покращення складових економічної активності в сфері роздрібно́ї торгівлі, зокрема відносно попереднього періоду очікується: уповільнення темпів зменшення обсягу замовлень товарів, уповільнення темпів зменшення кількості працівників на підприємствах роздрібно́ї торгівлі, зростання цін реалізації товарів у роздріб.

Викладене доводить, що найвпливовішим конфігуратором змін у сфері роздрібно́ї торгівлі серед зовнішніх та внутрішніх детермінант, була і є пандемія COVID-19. Як глобальний фактор вона загострила наявні проблеми, зокрема структурні диспропорції, а саме – вузький внутрішній ринок для вітчизняних виробників, низька частка доданої вартості у продукції, значна імпортозалежність особливо по сировинних товарах та ін, а також сприяла зміні форматів ведення бізнесу, цінностей та споживчої поведінки. Зміна споживчих патернів обумовила відповідні зміни діяльності підприємств торговельної сфери і призвела до зміни їх економічної активності.

Таким чином, можна зробити наступні висновки:

1) сфера торгівлі була і залишається однією з найбільш впливових складових формування економічної активності національної економіки. Впродовж останніх років її частка у складі ВВП України в середньому складає близько 14,0%. Її надалі, не дивлячись на турбулентність економіки, прогнозується позитивна тенденція зміни обсягів випуску внутрішньої торгівлі;

2) у поточному році значний негативний вплив на економічну активність торговельних підприємств України мала активована пандемією COVID-19 глобальна економічна криза, новітні тренди розвитку ритейлу та сучасні технології управління просуванням товарів;

3) вперше після стрімкого падіння економіки на початку 2020 року та введення адаптивного карантину у вересні поточного року намітилася позитивна тенденція відновлення економічної активності. Перспективним вектором висхідних змін економічної активності є цифровізація всіх бізнес-процесів торговельного підприємства.

У подальшому буде поглиблено науковий пошук за напрямом діджиталізації управління економічною діяльністю торговельних підприємств, зокрема в частині: роботи зі споживачами, забезпечення операційної ефективності, логістики та контролю товароруку, контролю роботи ІТ-інфраструктури та системи безпеки тощо.

Список джерел

1. Кашена Н. Б. Теоретичні аспекти економічної активності підприємств торгівлі. Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Серія «Економіка». 2018. Т. 23. Вип. 7(72). С. 115-121.
 2. Кашена Н. Б. Контролінг у системі управління економічною активністю торговельного підприємства. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : зб. наук. пр. Харків: ХДУХТ, 2019. Вип. 2(30). С. 89-101.
 3. Davydova O., Kashchena N., Staverska T., Chmil H. Sustainable development of enterprises with digitalization of the economic management. International Journal of Advanced Science and Technology. 2020. Vol. 29, No. 8s. P. 2370-2378.
 4. Davydova O., Kashchena N., Staverska T., Chmil H. Digitalization of economic activity management and sustainable enterprise's development. International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering. 2019. Vol. 8, Issue 3C, November. P. 195-200.
 5. World Trade Statistical Review 2020. URL: https://www.wto.org/english/res_e/status_e/wts2020_e/wts2020_e.pdf.
 6. Статистична інформація. URL: https://ukrstat.org/uk/operativ/oper_new.html
 7. Огляд економічної активності (січень-вересень 2020 року). URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=OgliadEkonomicanoiAktivnosti&pageNumber=1>
 8. Головне управління статистики у Харківській області. URL: <http://kh.ukrstat.gov.ua/rozdribnyi-tovarooborot-shchomisiachna-informatsiia>
 9. Прес-реліз «Індекс споживчих настроїв у вересні 2020 року стабільний і становить 71,6». URL: <https://sapiens.com.ua/publication-single-page?id=137>
 10. Інфляційний звіт Національного банку України, жовтень 2020 року URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/IR_2020_Q4.pdf?v=4.
 11. Очікування підприємств роздрібною торгівлі у IV кварталі 2020 року щодо перспектив розвитку їх ділової активності. URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/fin/rp/torg/torg_IV_2020.pdf
- © Кашена Н.Б., 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
РОЗДІЛ 1. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ	4
1.1. Секторальна структура державно-приватного партнерства в Україні та ЄС і проблеми його розвитку в Україні <i>Ярошевич Н.Б. - к.е.н., доцент, Якимів А.І. - к.е.н., доцент, Національний університет «Львівська політехніка»</i>	4
1.2. Головні тренди, резерви і ресурси державної політики зайнятості у вітчизняних реаліях <i>Маршавін Ю.М. - д.е.н., професор, Кицюк Т.Г.- к.е.н., доцент. ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»</i>	29
1.3. Сучасний стан розвитку підприємництва в Україні <i>Сергеева О.Р., к.н.з держ.у., доцент, Сідоренко А., Університет імені Альфреда Нобеля</i>	39
1.4. Підходи до оцінки та регулювання купівельної спроможності заробітної плати в Україні <i>Богуш Л.Г. - к.е.н., с.н.с., Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України</i>	52
РОЗДІЛ 2. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ, МОНІТОРИНГ АКТИВНОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	66
2.1. Запровадження антикризового управління в умовах глобалізації економічних процесів <i>Маслак О.О. - д.е.н., доцент, Передало Х. С. - к.е.н., доцент, Маслак Т.О., Національний університет «Львівська політехніка</i>	66
2.2. Моніторинг економічної активності підприємств торгівлі <i>Кащена Н. Б. - к.е.н., професор, Харківський державний університет харчування та торгівлі</i>	82

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**СУЧАСНІ РЕАЛІЇ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
РЕГІОНІВ, ГАЛУЗЕЙ, ПІДПРИЄМСТВ, БІЗНЕСУ**

МОНОГРАФІЯ

Головні редактори:

Савчук Лариса Миколаївна, к.е.н., професор,
Бандоріна Лілія Миколаївна, к.е.н., доцент
Національна металургійна академія України

Відповідальна за випуск: Вишнякова І.В.,
к.е.н., доцент

Підписано до друку 01.12.2020 р. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Ум. друк. арк. 29,29.
Тираж 100 пр. Зам. № 131.

Видавництво «Пороги»,
49000, м. Дніпро, пр-кт Дмитра Яворницького, 60.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 7 від 21.02.2000.

ISBN 978-617-518-390-8
ISBN 978-617-518-391-5